DIRECȚIUNEA CENTRALĂ „ABONAMENTE" SIBIIU

Anul al 57-lea
10 Pagini

EXEMPLARUL { In Romînia 3 lei / In străinătate 6 lei

Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării Dir. G-le P. T. T. Nr. 21.464/939

Nr. 215 Miercuri 7 August 1940
10 Pagini
P IIII

ABONAMENTE
IN ȚARA
Lei 200 pe 3 luni
Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80
In străinătate în raport cu tarifui poștal și valuta

UNIVERSUL

ABONAMENTE
IN ȚARA
pe un an la
UNIVERSUL COPIILOR
ZIARUL CĂLĂTORIILOR,
VESELIA, RADIO UNIV.
și UNIV. LITERAR câte 220 lei
UNIV.-SPORT 500 lei

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar:
„UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

DIRECTOR
ȘI ADMINISTRATOR DELEGAT
STELIAN POPESCU

O MĂSURĂ BUNĂ

Printr'un decret lege ministerul educației a modificat art. 201 și 202 din legea pentru organizarea și funcționarea învățământului primar normal instituind distincții și recompense pentru membrii corpului didactic primar cari se disting printr'o deosebită activitate culturală și socială.

Aprobăm această măsură menită să fie un îndemn pentru elementele bune ale corpului nostru didactic primar.

Învățământul primar stă la baza întregii educații a tineretului român. Rolul învățătorului este covârșitor. El imprimă în sufletul și mintea copilului acele elemente de temelie care trebue să rodească în viitor. Acest rol este, dată fiind tocmai frageda vârstă a școlarului, mai mult educativ. Învățătorul are în mâna lui și sub ocrotirea lui pe viitorii cetățeni ai țărei. De modul cum își va pricepe menirea, de atențiunea pe care o va da educației sufletești, de propriile lui sentimente, de conștiința și patriotismul lui depinde fructul viitor al educației și instrucției tinerelor vlăstare românești.

Iată pentru ce socotim că se impune și în selecționarea membrilor corpului didactic o deosebită atențiune după cum socotim că e bine venită răsplătirea acelora cari își vor înțelege misiunea lor educativă și părintească.

Nu trebue să se uite niciodată situația socială a copilului, greutățile pe cari el le vede, deși poate nu le pricepe încă bine, acasă în familie, lipsurile pe care mulți din ei trebue să le îndure, frăgezimea sănătății lui. Dascălul care va ține seama de toate acestea și care, prin eforturile lui, prin blândețea lui, prin cuvintele lui de încurajare, prin grija cu care va supraveghea viața fizică și morală a copilului, va fi un dascăl bun, va fi un auxiliar al părinților de multe ori în imposibilitate de a se ocupa de copii lor.

In toate țările azi se acordă o atențiune deosebită tineretului. El pare a fi chemat să formeze pretutindeni garanția continuității și vitalității neamului.

Dacă nu se dă dela început toată grija primei educațiuni, primului pas pe care îl face vlăstarul în viață, atunci mult mai grea va fi misiunea viitorilor educatori și mult mai slabă va fi contribuția pe care realmente tineretul o va putea aduce binelui și propășirei țărei lui.

Așa fiind nu putem de cât aproba măsura luată de ministerul educației și a ne exprima speranța că ea va fi într'adevăr o încurajare și un îndemn pentru membrii corpului didactic primar cari își înțeleg rolul ca un adevărat apostolat.

ETNOLOGIA TRANSILVANIEI ȘI BANATULUI

SUPREMAȚIA ELEMENTULUI ETNIC ROMÂNESC

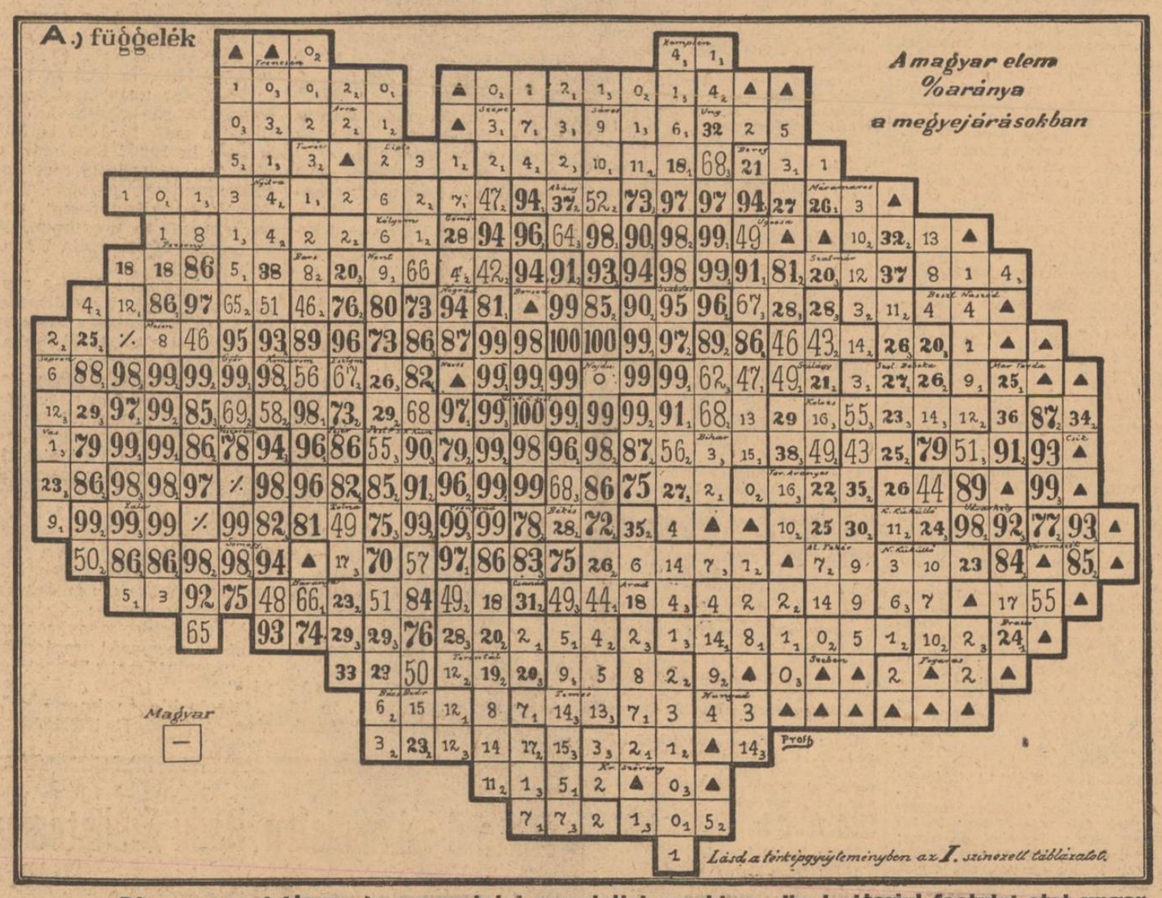

Diagrama privitoare la procentajul populației maghiare din teritoriul fostului stat ungar anexată la lucrarea oficioasă a lui Balogh Pál „Naționalitățile din Ungaria" din 1902. Procentajul e stabilit pe baza datelor recensământului din 1900. Liniile îngroșate figurează limitele comitatelor; tar pătratele figurează circumscripțiile (plășile).

In lucrarea „Naționalitățile din Ungaria" din 1902, întocmită de Balogh Pal și editată de guvernul din Budapesta găsim în anexa A. diagrama cu procentajul populației maghiare și secuești din teritoriul statului ungar de atunci.

Din distribuția pe comitate și circumscripții (plăși) a populației ungurești (prin indicația procentajului ei), se poate constata, că numai în spațiul central ungurii au supremația etnică — spațiu ce corespunde cu teritoriul Ungariei actuale, pe când în partea de nord (Slovacia), în partea de vest (Buyenland), în partea de sud (Croația, Slovenia, Bacica) și în partea orientală și sud - orientală (Transilvania și Banatul) ei sunt în minoritate. Această diagramă, — anexată la lucrarea oficioasă a lui Balogh Pál, etnologul maghiar, este imaginea în cifre a elementului etnic maghiar, pe spațiul ce-l ocupa Ungaria dinainte de războiul mondial și care justifică dezmembrarea acelui stat multinațional din 1920 pe temeiul principiului naționalităților.

Aceeaș diagramă confirmă și justifică trasarea actualei frontiere româno-ungare pe temeiul principiului etnic, de oarece iată care este situația elementului maghiar în zona acestei frontiere:

In comitatul Maramureș, ungurii sunt în minoritate în toate circumscripțiile. Prin tratatul de pace din 1920 României i s'a atribuit numai partea de sud a Maramureșului; iar mai multe comune populate în majoritate de români, au rămas Ungariei.

In comitatul Ujocea (vest de Maramureș), ungurii sunt în minoritate în toate circumscripțiile. României i s'a atribuit în 1920 partea de sud-est a acestui comitat cu populație românească.

IN COMITATUL SATU MARE, care avea atunci o întindere de 6495 km.p. ungurii sunt în minoritate în patru circumscripții. (Actualul județ românesc Satu Mare are

(Continuare in pag. 2-a)

PRIETENI INDUȘI IN EROARE

Față de România și poporul român, presa turcă a avut și continuă să aibă o atitudine pătrunsă de sentimente de nedesmințită simpatie și prietenie. Convingerea că, susținând în chestiunile importante punctul de vedere românesc, susțin o cauză dreaptă, este întărită la confratii din presa turcă și de sentimentele prietenești ce acești confrați nutresc pentru noi, românii.

Fără să se audă în această privință vreo notă discordantă, există totuși printre confrații din Turcia un ziar, care se deosebește de celelalte prin atenția ce arată și interesul constant cu care urmărește stările de lucruri dela noi. Este marele și foarte răspânditul ziar „Cumhuriyet" (se citește „Djumhuriet" și înseamnă „Republica") care apare la Istanbul și al cărui director, d. Yunus Nadi, deputat, este o distinsă personalitate politică și culturală și totodată președintele comisiei afacerilor străine a Adunării Naționale dela Ankara.

In mai multe rânduri am avut ocazia, ca în coloanele „Universului" să comentăm sau să reproducem articole privitoare la România, apărute în „Cumhuriyet", articole în care grija de adevăr era întregită de frumoasele sentimente ce am relevat.

Iată însă că și prietenii cei mai bine intenționați pot fi induși în eroare. Dovada pe care n'am dori-o repetată, o găsim într'un articol intitulat: „Destinele Basarabiei" (Bessabyanin Mukddereti) apărut într'un număr recent al ziarului „Cumhuriyet".

Tinându-se în nota adevărului în ce privește datele referitoare la trecutul îndepărtat al Basarabiei, articolul cuprinde, în ce privește trecutul apropiat și prezentul, o seamă de erori ce se cer rectificate. Este chiar de datoria ministerului nostru de propagandă și al organelor depinzând de el, să intervină la timp cu lămuririle necesare și să nu lase acreditarea de afirmațiuni fundamental greșite și de domeniul fanteziei.

Bunăoară, știți ce ar fi în majoritatea lor locuitorii Basarabiei, al căror graiu matern este limba română? Nimic altceva decât „rușii mici", adică ucrainieni! Și știți când s'ar fi întâmplat acest fapt în adevăr extraordinar, ca ucrainienii din Basarabia să se lepede de graiul lor propriu și să-l înlocuiască prin graiul

(Continuare in pag. 2-a)

CUVÂNTUL ARDEALULUI

„Să fie lăsat Ardealul să-și spună cuvântul". Cu aceste cuvinte și-a încheiat articolul publicat în numărul nostru de ieri, d. Valeriu Pop, fost ministru.

Este un strigăt pornit dintr'o conștiință românească și cu care se solidarizează orice conștiință românească.

Știe toată lumea că „Universul" a apărat că străsnicie și permanent principiul că România este un stat unitar, cu o politică unitară, cu o administrație și legislație unitare, cu o indisolubilă și firească legătură sufletească între toți fiii ei. Dacă vitregia vremurilor i-a ținut despărțiți, atâta amar de timp, unitatea românească a existat însă totdeauna. Ea era în sângele fiecărui român, era în conștiința lui, în durerile lui ca și în speranțele lui. Iată pentruce am combătut în acest ziar, fără ezitare, orice tendință regionalistă, orice încercare de a se face vreo deosebire între diferitele părți ale țării. Românii din Ardeal, ca și cei din Dobrogea, ca și cei din Banat ori din Basarabia și Bucovina, sunt cu toți fiii aceluiaș neam și durerile ca și bucuriile sunt ale tuturor, după cum a tuturor și în mod egal trebue să fie și grija pentru securitatea, independența și propășirea țării.

Dar dacă acesta este un principiu de bază al însăși unității statului român, trebue să se recunoască în mod solemn și ca ceva imprescriptibil și sacru, dreptul la cuvânt al acelora cari, tot prin cuvântul lor și prin libera lor voință, au hotărât, în ciuda atâtor necazuri și atâtor greutăți ce li se puneau în cale, alipirea lor la patria mamă.

„Ardealul, în deplină cunoștință de cauză — scrie d. Valeriu Pop — vrea să-și spună cuvântul, vrea să-și apere drepturile sale sfinte, în fața țării, în fața lumii, în fața judecătorilor cari vor împărți dreptatea".

Cum s'ar putea tăgădui

(Continuare in pag. 2 a)

Guvernul francez lucrează la un proect pentru restrângerea cadrelor armatei și marinei

Geneva, 4 (Rador). — Posturile franceze de radio au anunțat că guvernul francez lucrează la un proect pentru restrângerea cadrelor armatei și marinei.

In acest scop, limita de vârstă pentru ofițeri a fost stabilită astfel pentru generali, între 58 și 62 ani; pentru maiori, lt. colonei și colonei 56 ani; pentru ceilalți ofițeri, 45 ani.

Vorbăria n'a folosit niciodată, nimănui!
Prudența și rezerva au folosit totdeauna, și folosesc mai ales astăzi...

CĂTRE FÂNTÂNĂ

Ostași români pe drumurile de circulație din spatele frontului

FUEHRERUL HITLER

DECOREAZĂ PE COMANDANTUL UNUI SUBMARIN

Berlin, 4 (Rador). — *Fuehrerul a decorat cu crucea de cavaler a ordinului Crucea de Fer pe locotenentul de vas Wilhelm Rollmann, comandantul unui submarin, care în două raiduri succesive a torpilat 12 vapoare de comerț inamice cu deplasare totală de 74.338 tone, cum și distrugătorul britanic Whirlwind și submarinul britanic Spearfish.*

REGINA ELIZABETH

A ANGLIEI A IMPLINIT 40 DE ANI

Londra, 4 (Rador). — Agenția „Reuter" transmite:

Duminică, 4 August, Regina Elizebeth a Angliei, și-a sărbătorit în cerc intim, ziua de naștere, împlinind 40 de ani.

Din cauza războiului au lipsit obișnuitele lovituri de tun, desfășurarea de drapele și cadourile de mare valoare.

CUM SE FACE TRECEREA IN BASARABIA ȘI BUCOVINA

COMUNICATUL MINISTERULUI DE INTERNE

Primim următorul comunicat:

Unele ziare și posturi de radio străine anunță că populația evreiască, doritoare de a trece în Basarabia și Bucovina, este împiedicată la aceasta de autoritățile românești de frontieră.

Aceste știri sunt false și pe deaîntregul inventate.

Oricine, daci și evrei originari din Basarabia și Bucovina, sau cari au locuit acolo, au dreptul de a se înapoia în teritoriile cedate.

Este necesar însă, ca fiecare trecător să aibă actele necesare prin care să dovedească autorităților sovietice dela punctele de trecere că sunt născuți în Basarabia ori Bucovina, sau că au locuit acolo.

Toate autoritățile de frontieră au căpătat ordinele cele mai severe pentru a înlesni, atât la Galați cât și la celelalte puncte, trecerea imediată.

D-nii rezidenți regali ai ținuturilor respective supraveghează personal ca totul să se petreacă în regulă și fără întârzieri.

Celor fără mijloace li se dau de prefecturi și poliții bilete de drum gratuite.

Numai așa se explică că au trecut până astăzi, 4 August, din România în teritoriile cedate, 112.000 persoane.

Ministrul Internelor
General **David Popescu**

Hidroavionul „Clare" a traversat Atlanticul de Nord in 16 ore și 6 minute

Londra, 4 (Rador). — Hidroavionul „Clare" al companiei British Overseas Airways, a sosit Duminică la Botwwod, în Terra Nova, venind din Eire și efectuând traversarea Atlanticului de nord în 16 ore și 6 minute.

Acest sbor este primul din scurta serie care continuă serviciul de încercare din vara trecută.

Hidroavionul „Clare" își continuă drumul spre Montreal și New-York.

VILE ENGLEZE DIN ITALIA SECHESTRATE

Roma, 4 (Rador). — Prefectul din Salerno a dat o ordonanță prin care sunt puse sub sechestru celebrele vile „Rufolo" și „Cimbrone", situate în admirabila regiune Ravello, din golful Amalfi, în imediata apropiere a orașului Neapole.

Aceste două vile au fost puse sub sechestru ca aparținând unor cetățeni englezi.

Vasul britanic „Cape Finisterre" a fost pierdut

Londra, 4 (Rador). — Amiralitatea anunță că vasul de pescuit britanic „Cape Finisterre" a fost pierdut în cursul unei acțiuni a aviației inamice.

Vasul a fost atacat Vineri seară de patru avioane. Primul avion care l-a atacat a fost doborît, dar vasul a suferit avarii importante din cauza atacului celorlalte trei avioane și s'a scufundat.

Tratatul de comerț incheiat între Iugoslavia și Slovacia

Belgrad, 4 (Rador) — Tratatul de comerț, încheiat eri între Iugoslavia și Slovacia prevede schimburi reciproce de mărfuri, în valoare de 100 milioane de dinari

Aștepatarea invaziei germane demoralizează populația engleză, anunță ziarele suedeze

Stockholm, 4 (Rador). — Corespondentul agenției „D.N.B." transmite:

Informațiunile primite de ziarele suedeze dela corespondenții lor din Londra confirmă că efectul demoralizant, produs de așteptarea unei invazii germane, care durează de săptămâni întregi, se întinde în cercuri tot mai vaste în sânul populației engleze.

Declarațiile optimiste, făcute de membrii guvernului britanic, sunt în contradicție atât de flagrantă cu jalnicele rezultate ale politicei engleze în Balcani, în Japonia și în Rusia, încât impresia de nesiguranță crescândă în care se sbate guvernul crește necontenit în cercurile parlamentare.

In plus, modificările necontenite ce se aduc măsurilor de apărare desvăluie nesiguranța guvernului și ezitările lui asupra felului celui mai potrivit de a apăra țara contra atacului german.

Nicăiri nu se vede o îmbunătățire în situația internațională a Angliei, iar în Statele-Unite, după conferința dela Havana, câștigă tot mai mult teren părerea că, pentru apărarea continentului american, Statele-Unite trebue să se gândească în primul rând la propriile lor mijloace de aprovizionare, de înarmare și de înzestrare cu muniții. Aceasta înseamnă că Anglia nu va putea primi la timp materialul de războiu pe care îl dorește atât de mult.

Alte manifeste aruncate de aviația germană deasupra Angliei

Londra, 4 (Rador). — Ministerul securității metropolitane comunică:

Se anunță acum că o nouă serie de manifeste, în care este reprodus ultimul discurs al lui Hitler în Reichstag, au fost aruncate peste noapte, de avioane inamice, în unele regiuni din Țara Galilor și din partea de sud-vest a Angliei.

BULETIN ARHEOLOGIC ȘI NUMISMATIC

O COMOARĂ SALVATĂ

TEZAURUL DIN APAHIDA

de CONST. MOISIL

Printre podoabele cele mai strălucite ale Muzeului de Antichități din Cluj trebuie să considerăm obiectele de aur și de argint, ce s'au descoperit în anul 1889 în hotarul comunei Apahida, situată la 12 km. de acest oraș. Apele Someșului au adus atunci din susul văii un capac de sicriu de lemn prins în plăci de fier și odată cu acesta un schelet omenesc și mai multe obiecte de aur și de argint. Profesorul de arheologie dela universitatea din Cluj de pe acea vreme, Enric Finály, a achiziționat obiectele pentru muzeu și tot el le-a publicat pentru prima oară.

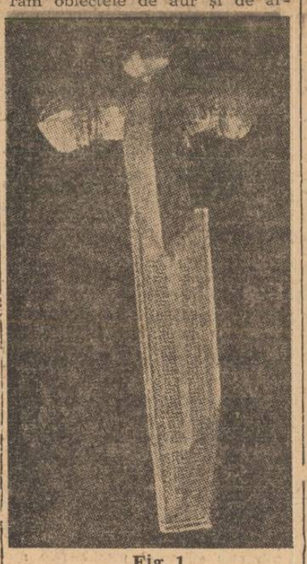

Fig. 1

Până în vara anului 1916 tezaurul din Apahida a stat expus în acel muzeu, dar atunci izbucnind războiul pentru întregirea României urma să fie evacuat la Budapesta. Nu se știe însă pentru cari motive a fost ascuns într'o cameră dosnică a localului muzeului, între canaturile unei uși duble, unde a rămas până când arheologii noștri, în frunte cu d. prof C. Daicoviciu, reorganizând muzeul l-au găsit și l-au salvat pentru știința românească.

Obiectele de aur din acest tezaur sunt următoarele: In primul rând o frumoasă fibulă de aur masiv având capul în formă de cruce. (Fig. 1). Extremitățile brațelor crucii au forma de butoni în 6 muchi și cu vârfurile ținguiate; vergeaua și arcul fibulei sunt în 3 muchi. Suprafața exterioară a acestei fibule este decorată cu două rânduri de meandre, gravate cu multă finețe și mărginite pe laturi de chenare din linii încrucișate. Intre meandre

(Continuare in pag. 2-a)

DARUL FUEHRERULUI

Ducele primind explicațiuni asupra mecanismului de apărare anti-aeriană, cu care a fost prevăzut trenul primit în dar dela Führer